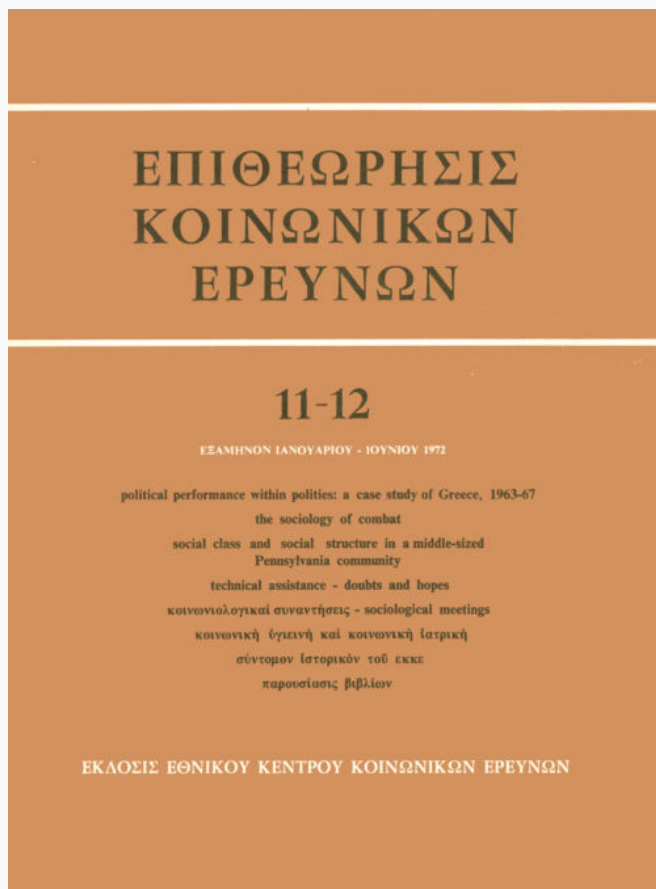

The Greek Review of Social Research

Vol 11 (1972)

11-12

Ο ρόλος του Υπουργείου Παιδείας και της Παντείου Ανωτ. Σχολής πολιτικών επιστημών εις την ίδρυσιν του ΕΚΚΕ

Ηλίας Δήμητρας

doi: [10.12681/grsr.278](https://doi.org/10.12681/grsr.278)

Copyright © 1972, Ηλίας Δήμητρας

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

Δήμητρας Η. (1972). Ο ρόλος του Υπουργείου Παιδείας και της Παντείου Ανωτ. Σχολής πολιτικών επιστημών εις την ίδρυσιν του ΕΚΚΕ. *The Greek Review of Social Research*, 11, 48. <https://doi.org/10.12681/grsr.278>

ως επαγγέλματος, καταστάς βραδύτερον και πρόεδρος του οδοντιατρικού συλλόγου μεγάλης επαρχιακής πόλεως, απόφοιτος κάποιας τάξεως ελληνικού σχολείου και παλαιός κορυφός, ο οποίος ως μαθητή δημοτικού μουθεράπεισε το δόντι, παρήγγειλε δέ εις την βοήθην του να του δώση το μπουκαλάκι με τον «τούροκο». «Τούροκος» εις την περίπτωσιν ήτο ή ευγενής. Ένθυμούμαι την λέξιν διότι με είχαν εντυπωσιάσει ή ορολογία και διότι ένθυμούμαι την ιδιότυπον γεύσιν του γαρφαλελαίου. β) «Νά δίδη Ιατροίχην γνώμην επί Ιατροδικαστικών ζητημάτων». Και γ) ανά σκεπτεται εν συλλόγω περί των οποίων ήθελε κρίνει εβλογον να ζητήση την γνώμην του ή περί των έσωτερικών γραμματείας». «Όταν είχαν την τιμήν να προσδρύνω δια πρώτην φοράν του 'Ανωτάτου Ύγειονομικού Συμβουλίου, διαδόχου του 'Ιατροσυνεδρίου, εδήλωσα ότι ή τιμή είναι μεγάλη, διότι προτάματα του αρχαιότερου συλλογικού συμβουλευτικού όργανου της Κυβερνήσεως εις την χώραν. Έάν ένθυμούμαι καλώς ό κ. Λοφός ήτο παρών εις την συνεδρίασιν. Άς μου συγχωρηθή εάν έχω άρχισει να λησμονώ.

4. 'Ο σεβαστός μου κ. άκαδημαϊκός υποστηρίζει, ότι ή 'Ελλάς είναι υπερέφηνη, διότι «με διάταγμα της Κυβερνήσεως του βασιλέως 'Οθωνος» (την όποιαν «Κυβερνήσαν άπετέλει ούσιαστικώς το Συμβούλιον της Αντιβασιλείας», κατά φράσιν του Ν. Λαγαύου, και της όποιας μέλη ήσαν τρεις βαναροί, με δύο ακόμη βαναρούς ως πρόσθετα μέλη), πρώτη μεταξύ των ευρωπαϊκών κρατών ίδρυσεν το 'Ιατροσυνέδριον. Θά μου επιτρέψη να τον βάλω εις πειρασμόν. Την ίδρυσιν 'Ιατροσυνεδρίου είχε προτείνει ένα έθνος και πολιτίειονον πνεύμα—όπως είναι και ό κ. άκαδημαϊκός—και κοσμοπολιτικόν ταυτοχρόνως—όπως ό κ. Λοφός—ό μέγας γερμανός φιλόσοφος Gottfried Wilhelm von Leibnitz, εν έτει σωτηρίου 1680, δια μνημονίου, το όποιον είχε υποβάλει εις τον αυτοκράτορα. 'Ο πειρασμός είναι ή άμφισβήτησις της έννοήσεως του Ιατροσυνεδρίου και της δια πρώτην φοράν ίδρύσεως Ιατροσυνεδρίου από τους βαναρούς εν 'Ελλάδι. Έχω σημειάσει την έντέπισιν, ότι εις τα γερμανικά κράτη είχαν ιδρυθή πρό του 1834 'Ιατροσυνέδρια.

Θά με δηγκάβλινεν ιδιαίτερος εάν ήλπεζε το σημειον τουτο ως παλαιός καθηγητής γερμανικού πανεπιστημίου.

Αιά το κείμενον του Leibnitz εις: G.W. Leibnitz, «Sämliche Schriften», Dritter Band, 1680-1683, Leipzig, K. F. Koehler Verlag, 1938, σελίς 405. Δέ έγγυρτέραν παραπομπήν, τό έργον των Howard E. Freeman, κλπ., «Handbook of Medical Sociology», τό όποιον αναφέρω εις την σελίδα 167 της μελέτης.

Με μεγάλην τιμήν
δικός σου

Λουκάς Π. Πάτρας

περί το ιστορικόν του ΕΚΚΕ

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΑΝΩΤ. ΣΧΟΛΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΙΝ ΤΟΥ ΕΚΚΕ

'Ελάβομεν την καλύτερόν επιστολήν του κ. Κώστα Παπαπάνου, τέως Διευθυντού 'Ανωτάτης 'Εκπαιδευσεως του Ύπουργείου Παιδείας. 'Ο αξιότιμος επιστολογράφος, από της ός άνω θέσεώς του είχε πολύ συμβάλει εις την ίδρυσιν του Κέντρου Κοινωνικών 'Επιστημών(νυνΕΚΚΕ), υπό του Ύπουργείου Παιδείας. Δικαιούται, λοιπόν, Ικανοποίησεως τό αίτημα του κ. Κ. Παπαπάνου να δημοσιεύσωμεν την άνοιχάν του ΕΚΚΕ. Τουτο πράττομεν, άναδημοσιεύσαμεν πρός τό παρόν εν σύντομον Ιστορικόν, το όποιον είχε περιληφθή εις τό περιωρισμένης κυκλοφορίας πρόγραμμα δραστηριότητος του ΕΚΚΕ του παρελθόντος έτους 1971.

Ός πρός την παρατήρησιν του κ. Κ. Παπαπάνου ότι μία κάποια αντίθεσις... υπάρχει μεταξύ των όσων γράφω εις τό πρώτον τεύχος του περιοδικού και εις τον πρόλογον του βιβλίου μου σχετικώς με την ίδρυσιν του ΕΚΚΕ, έχω να παρατηρήσω τά εξής: Τό Κέντρον Ιδρυθή υπό του Ύπουργείου Παιδείας με συμπαραστάσιν της ΟΥΝΕΚΟ. 'Αλλά, εν εκ των μελών της 'Επιτροπής, την όποιαν μνημονοεί ό κ. Κ. Παπαπάνου, ό τότε Πρόεδρος της ΠΑΣΠΕ και τώρα 'Ακαδημαϊκός κ. Μ. Στασινόπουλος, έμερίνησε διά την κατόπιν έγκρισσεως της Σχολής έγκαταστάσιν εις Γραφείον της ΠΑΣΠΕ του άποσταλέντος κατά τό 1967 υπό της ΟΥΝΕΚΟ γάλλου έπιπερογνώμονος, Καθηγητού της Κοινωνιολογίας κ. Henri Mendras και της γραμματέως-μεταφραστριάς, την όποιαν διεθέσεν εις αυτόν ή Ύπηρεσια Τεχνικής Βοηθείας του τότε Ύπουργείου Συντονισμού. 'Ο κ. Μ. Στασινόπουλος παρεχώρησεν επίσης εις τον κ. Η. Mendras όρας διδασκαλίας της Κοινωνιολογίας εις την ΠΑΣΠΕ και ένεκρινε την διεξαγωγήν υπό τουτου ερευνής κοινής γνώμης μεταξύ των φοιτητών της ός άνω Σχολής.

'Εκ του γραφείου τουτου, μετατραπέντος εις άυτον κοινωνιολογικόν σπουδαστήριον, ό κ. Η. Mendras όργάνωσε μαθήματα και εις άλλα 'Ανώτατα 'Εκπαιδευτικά 'Ιδρύματα, επίσης δε σεμινάρια και έρευνας με συνεργασίαν έθελοντών φοιτητών και νέων επιστημόνων ένδιαφερομένων διά τας κοινωνιολογικάς επιστήμας και έρευνας και έχόντων ως έπικεντρον την ΠΑΣΠΕ. 'Υπ' αυτήν την έννοιαν έγραφα εις τό βιβλίον μου ότι ή συμβολή της ΠΑΣΠΕ εις την ίδρυσιν του ΕΚΚΕ ύπήρξεν άεμισμος άλλα ούσιαστική», δηλαδή άνεπισμως άλλα άφρασιστική. Πράγματι, πρώτοι συνεργάται του ΕΚΚΕ ύπήρξαν νέοι επιστήμονες, ός και φοιτητάι και φοιτήτριαι, τους όποιους είχε συγκεντρώσει εις τό Γραφείον της ΠΑΣΠΕ ό προαναφερθείς γάλλος κοινωνιολόγος, ό όποιος άνεχώρησεν εξ 'Ελλάδος τό φθινόπωρον του 1958.

ΗΛΙΑΣ ΔΗΜΗΤΡΑΣ

Κόμης Δημητρά,

ἐγχαρίστῳ θεομτάτῳ γιὰ τὴν ἀποστολὴ τῶν ἐκδόσεων τοῦ ΕΚΚΕ (ὅλων δηλ. τῶν μέχρι σήμερα τευχῶν τῆς Ἐπιθεωρήσεως Κ.Ἐ. καὶ τοῦ βιβλίου σας «Κοινωνιολογία καὶ Κοινωνιογενετική Τῆς Διαδόσεως Τῶν Γνώσεων Διὰ Τῆν Ἀνάπτυξιν») καὶ σὰς συγχαρῶ ἐγκάρδια καὶ γιὰ τὸ δυό.

Γιὰ τὸ βιβλίο σας δὲν ἐπεκτείνωμαι σὲ τυπικὰς φιλοφρονήσεις, γιὰτὶ δὲν τὸ διάβασα, ἀλλὰ καὶ τὸ κυριώτερον γιὰτὶ κλήθηκε, καὶ μάλιστα μετέτωμα διακρίσει ἀπὸ τῶν πῶ εἰδικῶν, ἀπὸ τὸ σὺλλογο δηλ. τῶν Καθηγητῶν τῆς ΠΑΣΠΕ. Περιορίζομαι μόνον νὰ σημειώσω τὴν πλούσια βιβλιογραφία του καὶ τις πολλὰς του ὑποσημειώσεις, πῶ ὀδηγοῦν στὸ συμπέρασμα μᾶς ἀρκετὰ πλατῆς καὶ στέρησις θεμελιώσεως τῶν ἀποφράσων σας. Ὅσο γιὰ τὸ περιοδικό, σηματοδοτικὸν ἐπιτεύγμα τοῦ ΕΚΚΕ, πιστεύω μὲν, ἂν καθορθοῖται νὰ φιλοξενηεὶ ὄρθρα καὶ μελέτες γύρω ἀπὸ ὅλους τοὺς κλάδους τῆς κοινωνιολογίας, θὰ ἐξελιχθεῖ σ' ἕνα μὲγᾶλον παράγοντα προαγωγῆς καὶ ἀναπτύξεως τῶν κοινωνιολογικῶν σπουδῶν στὸν τόπο μας.

Ἐπιτρέψτε μου, ὅμως, μετ' ἐνκαίρια τοῦτη, νὰ ἐπισηρῶ τὴν προσοχὴν σας σὲ μὴ κάποιαν ἀντίθεση πῶ, κατὰ τὴ γνώμην μου, ἐπάγξει ἀνίμεσα στὰ ὅσα γράφετε στὸ πρῶτο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ καὶ στὸν πρόλογο τοῦ βιβλίου σας, σχετικὰ μετ' τὴν ἰδέαν τοῦ Κέντρου. Στὸ περιοδικό γράφετε ὅτι ἀποφασιστικὰς παράγοντας στὴν ἰδέαν τοῦ στήθρα καὶ Πολιτεία καὶ ἡ ΟΥΝΕΣΚΟ, στὸ βιβλίο σας προβάλλετε τὴν (ἐπιμεσο ἀλλὰ οὐσιαστικὴ) συμβολὴ τῆς ΠΑΣΠΕ).

Ἀνεξάρτητ' ἀπὸ ὅλα τ' ἄλλα, ὅπως ἐξέρετε, σύμφωνα μετ' τὴν ἀρχὴν ἀντιδιαθέσεως πῶ θέσπισε τὸ προπονητικὸν σύνταγμα, τὸ ἕνα ἐκπαιδευτικὸ ἴδρυμα δὲν εἶναι καμμιὰ δυνατότητα ἐπεμβάσεως στὴ λειτουργία καὶ στὴ δραστηριότητα τοῦ μᾶλλον. Πολλὸ περισσότερο νὰ ὀργανώνωμαι ἀλλήματα κ.λ.π.

Ὅπως καὶ νὰ γινῶ, θὰ ἦταν πολλὸ γρήσιμο, νομίζω, νὰ δημοσιεύετε κάποτε στὸ περιοδικό τὸ ἱστορικὸ τῆς ἰδέανσεως τοῦ ἱδρυματός, πῶ μετ' αὐτὴν ἰστορικὴν δομὴν του... ἐπίσει ὅλους τοὺς ἀντικειμένους τῆς ἐθνικῆς καὶ κοινωνικῆς κακοδαμονίας... καὶ ὠστόσο ἀντεξε, ὅστε νὰ βροεὶ ἀργότερα (στὴν πρόπονητικὴν δομὴν).

Ἐν πρόπῳ μάλιστα συμβολὴν μᾶς τέτοιας μελέτης, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἱστορικὴν ἀλλοίωσι, σὰς πληροφοροῦ ὅτι οἱ πρῶτες προσπάθειες ἀρχίζουσιν ἀπὸ τὸ 1955, μετ' τὸν De Bie (τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Λουβαίν) καὶ τὴν ἑτ' ἀρ.μ. 7458/14-1-1956 ὑπονοητικὴν ἀπόφασιν, πῶ συνέστησε τὴν πρώτην ἐπιτροπὴν ἀπὸ τῶν κ.κ. Γ. Πανταζή, Γ. Σακελλάρου, Α. Λιτζερόπουλο, Α. Δελβάνη, Π. Βάλληρο, Στ. Καλοζερόπουλο, Μ. Στασινοπούλου, Κ. Παπαπάνο, μετ' σκοπὸν (στὴν ὀργάνωσιν καὶ διεύθυνσιν τοῦ συσταθμοῦ) Ἑλλήν. ΕΚΚΕ καὶ τὴν εἰσῆγησιν ἐκἀστὸς τῶν καταλήξουσιν μέτρων ὡς καὶ τὴν ὅλην παρακολούθησιν τῆς

ἀναπτύξεως τῆς διδασκαλίας τῶν κοινωνικῶν ἐπιστημῶν ἐν Ἑλλάδι...).

Ἡ Πολιτεία, λοιπὸν, μετ' τὴν ἐπιτροπὴν αὐτὴν, ἠτόρεσε, παρ' ὅλας τὶς ἀνομοματίας, (πολλὰ μπορεῖτε νὰ διαβάσετε στὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς γύρω ἀπὸ τὴν ψήφισιν τοῦ ν.δ. 3998/1959) νὰ ἰδρῶσει τὸ Κέντρο καὶ νὰ τὸ παραδόσει, μετ' τὸ πρῶτο του Δ.Σ., ἕναν ὀλοκληρωμένον ὀργανισμὸν (β.δ. 22-1/7-2-1961-18 Α) καὶ μετ' νομοθετημένην τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ Κράτους νὰ ἐπιχορηγῆι τὸ Κέντρο ἀπὸ τῶν κρατικῶν προϋπολογισμῶν καθὼς καὶ μετ' τὶς πρῶτες ἐγκαταστάσεις καὶ τὶς πρῶτες ἐπιστημονικὰς ἐργασίας. Μιὰ ἀπ' αὐτὰς εἶναι καὶ ὁ Ἄτλας.

Βέβαια, ἡ σημερινὴ ἀνάπτυξις τοῦ Κέντρου δὲν συγκρίνεται μετ' τὴν ἐξῆς τοῦ 1962. Ὅμως θὰ συμφωνήσετε ὅτι ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ θεμελιώσις τῶν ἀποδείχθησαν ἀρετὰ καλὰ. Ἄλλοστε, στὸν τόπο μας, ὅπως εἴρηται θὰ διαβάσατε στὸ βιβλίο μου «Χρονικὸν-Ἱστορία τῆς Ἐκπαιδεύσεως» Ἀθήρα 1970), φαίνεται πῶς εἶται θὰ πρέπει νὰ γίνεταί μετ' τὰ ἀνώτατα πνευματικὰ ἱδρύματα.

Μετ' θεομῶν χαμεταισμῶν

Κώστας Παπαπάνος

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΚΚΕ

Τὸ Ἐθνικὸν Κέντρον Κοινωνικῶν Ἐρευνῶν (ΕΚΚΕ) ἀποτελεῖ συνέχαιαν καὶ διεκρυσιν μὲν πρῶτες προσπάθειαι ἡ ὅποια ἤρξισ τὸ 1956. Τότε, κατόπιν αἰτήσεως τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἡ UNESCO (Ὅργανισμὸς τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν διὰ τὴν Ἐκπαιδευσιν, τὴν Ἐπιστήμην καὶ τὸν Πολιτισμὸν) ἀπέστειλεν εἰς τὴν χώραν μὲν γνωστὸν Βέλγον Κοινωνιολόγον κ. Pierre De Bie, Καθηγητὴν τοῦ Καθολικοῦ Πανεπιστημίου τῆς Λουβαίν, ὁ ὅποιος μετὰ σύντομον ἐπιτόπιον ἔρευναν ὑπέβαλεν ἐκθέσιν πρὸς τὴν UNESCO καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβερνήσιν συνηγορῶν ὑπὲρ τῆς ταχίας διαδόσεως τῶν κοινωνιολογικῶν ἐπιστημῶν, διὰ τῆς ἰδρύσεως ἑνὸς Κέντρου Ἐρευνῶν καὶ πολλῶν ἔδρων εἰς τὰ Ἀνωτάτα Σχολὰς.

Ὁτῶ, καθ' ὅλον τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1957-58 ἡ UNESCO διέθεσεν τὴν Ἑλλάδα (Διεύθυνσιν Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως Ἐπιτροπὴν Παιδείας) τὸν Γάλλον Ἀγροτικὸν Κοινωνιολόγον κ. Henri Mendras, μετ' ἀποστολὴν νὰ συνδράμῃ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβερνήσιν εἰς τὴν ἐπιτελεῖσιν τῶν στόχων τῶν ὁποίων ὄριζεν ἡ ἐκθεσις τοῦ κ. Pierre De Bie.

Ὁ κ. Mendras ἔφερεν εἰς πέρας τὴν ἀποστολήν του καὶ ἔθεσε τὰς βάσεις τῆς ἰδρύσεως τοῦ Κέντρου Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν: ἐνεθάρρυνε τὴν Ἑλληνικὴν Κυβερνήσιν εἰς τὴν προσπάθειαν ταύτην, ἐδημιούργησεν ἕνα πρῶτον πυρῆνα ἐθελοντῶν κοινωνικῶν ἐρευνητῶν καὶ μαθητομένων σπουδαστῶν καὶ ἐδίδαξε τὴν κοινωνιολογίαν εἰς τὰς Σχολὰς Νομικῆς, ΑΣΟΕΕ, Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς, Παντείου καὶ Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς.

Ἠκολούθησε, κατὰ τὸ 1958-59, ἡ ἀποστολὴ τοῦ Καθηγητοῦ κ. C. Heller, τῆς Ecole Pratique des Hautes Etudes Parisiennes. Ὁτὸς ἠσχολήθη κυρίως μετ' τὴν ὀλοκληρίσιν τῆς διαδικασίας ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδιοῦ περὶ ἰδρύσεως τοῦ Κέντρου Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν, ἡ ὅποια ἐπὶ ἀρχαίαι μετ' τὴν συμβολὴν τοῦ κ. Mendras.

Τελικῶς, τὴν 20ὴν Ὀκτωβρίου 1959 ἐδημοσιεύετο τὸ Ν.Δ. 3998, διὰ τοῦ ὁποίου συστατὸ τὸ Κέντρον Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν. Τὴν 22αν Ἰανουαρίου 1961 ἐδημοσιεύετο τὸ Β.Δ. 61, βάσει τοῦ ὁποίου τὸ Κέντρον ἀπέκτησεν ὀργανισμὸν μετ' τρεῖς θέσεις τακτικῶν προσωπικῶν. Ἐπίσης, προβλέπετο ἡ ἀπασχόλησις εἰς τὸ Κέντρον μέχρις εἰκόσιν Ἐπιστημονικῶν Συνεργατῶν ἕνεκ ἀμοιβῆς. Προφανῶς, ὁ νομοθέτης ἐθεώρει ὅτι ἡ ἀπασχόλησις μετ' τὰς κοινωνιολογικὰς ἐπιστήμας καὶ ἐρεῦνας ἦτο ὑπόθεσις ἐρασιτεχνικῶν.

Ἡ ἐρασιτεχνικὴ αὐτὴ ἀντίληψις τοῦ ἔργου τῶν κοινωνιολόγων, μέχρι τοῦ 1967, παρ' ὀλίγον νὰ ἀποβῆ μοιραία διὰ τὸ μέλλον τῶν κοινωνιολογικῶν ἐπιστημῶν καὶ ἐρευνῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα, συντρεχούσης τῆς εὐθύνῃ τοῦ τότε Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, τὸ ἐπὶ ἐξασίαν (1962-68) Βρετανικοῦ ἐμπειρογνομόνος τῆς UNESCO εἰς τὸ Κέντρον κ. John Peristiany καὶ πολλῶν ἐκ τῶν ἀπασχοληθέντων εἰς αὐτὸ ἐρασιτεχνικῶς μὲν μετ' ἀμοιβὴν δὲ ἐπιστημονικῶν συνεργατῶν αὐτοῦ.

Ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου 1967 μέχρι τοῦ Ἰουλίου 1968, τὸ διορισθέν νέον Διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ προσωπικῶς ὁ νῦν Πρόεδρος αὐτοῦ Καθηγητὴς κ. Στυλιανὸς Κορρέας ἀνέλαβον τὸ ἠράκλειον ἔργον νὰ δώσουν εἰς τὸ Κέντρον νομικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν ὑπόστασιν, ὡς καὶ ἐθνικὸν καὶ κοινωνικὸν προορισμὸν. Τὸ ἔργον ἤρξισ εἰς πέρας. Τὴν 20ὴν Ἰανουαρίου 1968 ἐδημοσιεύθη ὁ Α.Ν. 264 περὶ ὑπαγωγῆς τοῦ Κέντρου ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ἰπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως. Τὴν 29ην Ἰουλίου 1968 ἐδημοσιεύετο τὸ Β.Δ. 502 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ ΕΚΚΕ καὶ τὴν 5ην Σεπτεμβρίου 1968 ἐδημοσιεύετο ἀκόμη καὶ εἰδικὸς νόμος, ὁ Α.Ν. 539, ὅστε νὰ νομοποιοῦται καὶ ἡ καταβολὴ ἀμοιβῆς εἰς τοὺς τυχόν ἔξοντας πρῶταμ προσφέρει ἐπιστημονικῶν ἔργων, ἐκ τῶν παρανομῶς ἀμειβομένων μέχρι τοῦ 1967 ἐπιστημονικῶν καὶ μὴ συνεργατῶν τοῦ Κέντρου.

Διὰ τῆς ὡς ἄνω νομοθεσίας, τὸ Κέντρον Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν ἀνεβαπτίσθη εἰς Ἐθνικὸν Κέντρον Κοινωνικῶν Ἐρευνῶν (ΕΚΚΕ) καὶ ἤρξισεν ἐπανδρῶνόμενον διὰ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τοὺς σκοποὺς του. Ὁτῶ κατὰ τὸ δεύτερον ἡμισυ τοῦ 1968 καὶ κατὰ τὸ 1969 ἐγένετο νομιμοποίησις τοῦ συνόλου σχεδῶν τῶν συνεργατῶν τοῦ ΕΚΚΕ καὶ ἐναρξίς νέας περιόδου δραστηριότητος αὐτοῦ.

Ἀπὸ τοῦ 1970, ἤρξισεν ἡ προσπάθεια ἔρευνῶν καὶ δημοσιεύσεων τοῦ ΕΚΚΕ, ἡ ὁποία κατὰ τὸ 1972 εἰσέρχεται εἰς τὸ τρίτον ἔτος αὐτῆς.